

DE WINGERD

WOONZORGNET - DIJLELAND

Driemaandelijks huiskrant van het woonzorgcentrum

- ▣ Kleinschalige groepswoonings voor personen met dementie
- ▣ Zorgflats voor echtparen
- ▣ Centra voor Dagverzorging & Kortverblijf
- ▣ Lokaal Dienstencentrum Wijnveld
- ▣ Expertisecentrum Dementie Vlaams Brabant — MEMO

In deze editie:

Wijnveldseminarie	1
Een Wingerd-cultuur voor 15 nieuwe bewoners	2
Bewonersadviesraden: nieuwe voorzitters	2
't Klein Creatief Atelier	3
Het Muzieksalon	3
Moving Minds voor senioren	3
Belofte maakt schuld	4
Spirituele zorg	4
Column: Lang geleden?	5
De rustverlener	5
Preekstoel: Dialoog met God (vervolg)	6
Vrijwilligers werking	7
MEMOrabel: Een interview met Stien Claus	8
In beeld	8
Colofon	8

GOED LEVEN EN WERKEN IN HET WOONZORGCENTRUM

WIJNVELDSEMINARIE OP WOENSDAG 31 MEI 2017

Het is nog warm wanneer de laatkomers door de open tuindeuren van het Grand Café naar binnen stappen. Manu Keirse, voorzitter bij Woonzorgnet-Dijleland, keuvelt nog even met enkele van de ruim 70 aanwezigen vooraleer het openingswoord tot de goed gevulde zaal te richten.

Prof. Manu Keirse heet ons welkom, gevraagd om toespraak ter gelegenheid van de officiële opening van de nieuwe lokalen en de verruimde mogelijkheden van lokaal dienstencentrum Wijnveld: "Welkom in dit huis. Maar van wie is dit huis? Het is het huis van de mensen, mensen met dementie, de mensen die hier wonen. Het is niet mijn huis. Dit huis is gebouwd voor de gemeenschap rondom. Bijna 35 jaar geleden bouwden we een oud kloostergebouw in de Noormannenstraat om tot een rusthuis voor mensen met dementie. Een plaats waar ik zelf nooit heen wilde. Neem een houten hamer als ik zo word, zei ik toen tegen mijn vrouw. Maar sindsdien is er veel veranderd. We hebben veel geleerd van de mensen, mensen met dementie."

Toen Mathilde nog gewoon prinses werd genoemd, kwam de koningin een keer op bezoek en de titel van Prof. Keirse zijn speech luidde toen: "Wat mensen met dementie ons hebben geleerd". En op dat thema gaat de voorzitter verder: "We hebben sinds die moeizame start geleerd dat leven met dementie wel mogelijk is. We hebben het ervaren, eerst in de oude en nu hier in de nieuwe Wingerd. Ik werd er zelf ook mee geconfronteerd door het

dementieproces van mijn eigen vader". Wat volgt is een beklijvende getuigenis over het verlies van de greep op de dingen, het verlies van schakels, over de rimpels in het geheugen. De zoektocht naar meer levenskwaliteit en het aanvaarden van de plooiën in de herinneringen.

"Je wordt een herinnering, een schim, een schaduw op de rand van een verre horizon. De stoel van vader wordt een eiland van waarop hij de wereld observeert. Een wereld die verstilt, verstomt, zijn wereld waarin je je eigen drukte moet achterlaten."

Menselijke waarde mag nooit alleen op intellectuele capaciteiten of cognitieve gestoeld zijn. Dementie is hier een normaal deel van het leven. Mensen met dementie behouden het vermogen om te genieten van de kleine dingen, het vermogen om lief te hebben en om liefde te ontvangen. Daaruit te vertrekken om kwaliteit toe te voegen aan het leven van de mensen verdient een bijzondere waardering. Wat de mens aan goeds aan de wereld geeft, gaat nooit verloren!

Met die inspirerende quote van Albert Schweitzer geeft Manu het woord aan Ceciel Heijkants en Hanneke Beerens, wetenschappelijke onderzoekers bij het Nederlandse Trimbos-instituut: "Laat ons luisteren naar de schets van een toekomst zoals wij die willen bieden..."

Hanneke heeft een achtergrond in het verpleeghuis, wat wij in Vlaanderen een woonzorgcentrum noemen, en rondde vorig jaar een PhD onderzoek af naar levenskwaliteit voor mensen met dementie in het verpleeghuis.

- Hoe kan wetenschappelijk onderzoek bijdragen aan de kwaliteit van leven voor mensen met dementie in het woonzorgcentrum?

Aan de hand van stellingen en uit het leven gegrepen situaties, aanschouwelijk gebracht, worden we vanavond uitgedaagd om zelf na te denken over goede zorg zoals we die zelf zouden willen ervaren, en over aandacht voor het welbevinden van mensen met dementie.

- Wat is kwaliteit van leven?

Hanneke geeft een antwoord vanuit vier invalshoeken: het psychisch welbevinden onderhevig aan het ziekteproces, het persoonlijke ervaren van kwaliteit van leven, het eigen gedrag en ten slotte de interactie met de omgeving, bijvoorbeeld de sociale omgeving of het woonzorgcentrum.

- Hoe valt dit alles te meten?

Voer gesprekken met de persoon zelf. Observeer de mensen. Wetenschappers peilden naar de kwaliteit van leven in verpleeghuizen en woonzorgcentra in 8 Europese landen: een onderzoek met meer dan 1100 respondenten in een thuisituatie en bijna 800 bewoners van woonzorgcentra, mensen met dementie. Dit leert ons dat bewoners in een woonzorgcentrum zichzelf niet noodzakelijk een lagere quotering toekennen dan mensen met dementie die nog thuis wonen en voor een opname staan. Komen wonen in een woonzorgcentrum kan dus wel degelijk een thuisvervangend alternatief zijn, als het moment van de overgang goed wordt gekozen. We kunnen bijdragen aan de kwaliteit van leven door mee te gaan in de beleving van de bewoner, met reminiscentie en met gepersonaliseerde recreatieve activiteiten. De hoogste stemmingsscores worden gemeten tijdens activiteiten waarbij de bewoner écht betrokken is. Buitenactiviteiten verschaffen een gevoel van vrijheid en dragen daardoor nog meer bij aan een positieve stemming. En tenslotte muziek, want de emoties blijven wanneer het geheugen verder verdwijnt.

Met die positieve noot sluit Hanneke haar deel van de interactieve uiteenzetting af.

Ceciel belicht voor ons de effecten van persoonsgerichte zorg bij medewerkers in het woonzorgcentrum. We komen van een klassiek medisch model, waarbij mensen met dementie in het ziekenhuis behandeld werden. De ervaringsgerichte zorg leerde ons dat de mensen hun capaciteiten behouden om te voelen en lief te hebben. En zo komen we vandaag tot een persoonsgerichte benadering in de zorg voor mensen met dementie.

We vertrekken van 5 psychosociale behoeften bij de mensen: comfort, erbij horen, gehechtheid, identiteit en actief bezig zijn. Persoonsgerichte zorg verhoogt de kwaliteit van leven, verbetert het welzijn, verlaagt het risico op depressies en vermindert ook het gebruik van psychofarmaca. Die effecten voor de bewoner zijn objectief meetbaar.

- Rendeert dit ook voor het welbevinden van de zorgverstrekker?

Dat aspect in het bijzonder werd door het befaamde Trimbos-instituut onderzocht. Persoonsgericht werken zorgt voor meer betrokkenheid onder de medewerkers, betrokkenheid bij de bewoners en bij de organisatie. Dit draagt bij aan de tevredenheid en het welbevinden van de zorgverstrekkers. De verklaring daarvan zit hem deels in het ervaren van meer autonomie en het herwinnen van de controle over het eigen werk, een verminderd gevoel van tijdsdruk en de steun die men van collega's ontvangt, wanneer behoeften van de bewoner centraal gezet worden in de zorg. Het welbevinden van de medewerker is bovendien bepalend voor het ervaren van kwaliteit in de bewonerszorg. Wie kijkt naar de behoeften van de bewoner, hun wensen centraal stelt, ziet gelukkige bewoners en die zorgen voor tevreden medewerkers. Zo is de cirkel weer rond.

Met die wijze raad op zak sluit Jan Vanwezer, dagelijks verantwoordelijke, de leerrijke avond af. Hij verwijst naar de praktijktoets die in De Wingerd al enkele generaties de zorgvisie bepaalt. In die visie zijn we als organisatie verplicht om ook zorg te dragen voor zorgverleners en dat proberen we hier al bijna 35 jaar.

Zijn woorden worden door iedereen op een warm applaus onthaald!

BOUWINFO: 15 NIEUWE BEWONERS VOOR 2 NIEUWE WONINGEN

Nieuwe bewoners en families onderdompelen in de 'Wingerd-cultuur'

We laten met de komst van de zomer een drukke periode van uitbreidings- en verbouwwerken achter ons. De 15 nieuwe bewoners die eind vorig jaar hun intrek namen in de tijdelijke units bij het Grand Café hebben ondertussen hun draai gevonden in de vernieuwde woningen. De gehuurde woonunits zijn ontmanteld en half maart ook weer opgeruimd. Dat leverde ondanks het regenweer heel wat bekijks op. De tuin is ondertussen ook netjes heraangelegd en is helemaal klaar om te genieten van het zonnige weer. De uitdagingen van het project waren bijzonder groot!

Het is de eerste keer dat we zoveel nieuwe opnames tegelijk organiseren: 8 bewoners voor Woning 13 en 7 bewoners voor Woning 14. Bij een doordeweekse opname worden de bewoner en de familie opgevangen in de huiselijke kring van de woning. De andere bewoners en hun families zijn dan al langer vertrouwd met de werking en de visie van De Wingerd. Zij maken, net als het zorgteam in de woning, de nieuwe 'gezinsleden' wegwijs in de gewoonten en leggen nieuwe contacten. Samen gaan we telkens weer op zoek naar het nieuwe 'samenleven' in de woning.

Zo worden de aanpassingen eigen aan een verhuis naar het woonzorgcentrum meestal ervaren als een logische keuze, een volgende stap op de soms moeizame weg van het leven. Hier in huis worden lief en leed gedeeld met iedereen die betrokken is bij het dagelijkse leven in de woning. We hebben alles in het werk gesteld om deze nieuwe bewoners en hun families zo snel mogelijk dat thuisgevoel te bezorgen. Een pluim voor zorgcoördinator Antje, het team en de vrijwilligers die iedereen onmiddellijk onderdompelden in die warme, en soms zelfs unieke 'Wingerd-cultuur'.

We hechten erg veel belang aan 'familieparticipatie' en daarom werden zowel bewoners als hun families sterk betrokken bij de inkleding van de woningen en bij de verhuis. Dat leverde mooie momenten op waarbij familieleden, zelfs bewoners, en medewerkers samenwerkten en elkaar ook eens op een andere manier beter leerden kennen. De infosessies en de gespreksavonden met concrete informatie en tips over dementie hebben hun doel niet gemist. Ze boden tegelijk een forum waar iedereen terecht kan met allerlei praktische vragen.

Die open dialoog zetten we nu verder in de bewonersadviesraden.

Het zorgteam van de nieuwe woningen is heel bewust een gemengde ploeg geworden met nieuwe, jonge medewerkers en zeer ervaren zorgverleners die de visie van De Wingerd mee hebben beleefd en opgebouwd. We zien vandaag dat er een leerrijke wisselwerking is ontstaan tussen jong en oud, ervaren en nog meegroeïende medewerkers. Er ontstaan nieuwe vriendschappen tussen de bewoners en we voelen een enorme betrokkenheid bij hun families.

Dankzij de inzet van iedereen zijn we erin geslaagd om op een heel korte tijd 15 nieuwe bewoners en hun families onder te dompelen in de sfeer van De Wingerd. Welkom allemaal!

Jan Vanwezer

Louis Quatorze, de kanarie, woont ondertussen in De Wingerd. De dames in de woning zijn op zoek naar een mooie antieke vogelkooi voor hun gevederde vriend, want hij verdient een groter verblijf. Heb je er nog eentje op zolder staan? Neem dan contact op met: woning14@wingerd.info

BEWONERSADVIESRADEN

De participatieraden, in De Wingerd van oudsher de bewonersadviesraden genoemd, hebben sinds enkele weken nieuwe voorzitters: Gerda Quaghebeur voor site A, de woningen 1 tot en met 8, en Rudi Saliën voor site B, de woningen 9 tot en met 16.

We stellen hen een paar vragen en laten hen zelf aan het woord: Wie ben je en hoe ben je verbonden met De Wingerd? Welke activiteiten doe je hier en wat vind je erg belangrijk? En vooral, waarom was je bereid voorzitter te worden?

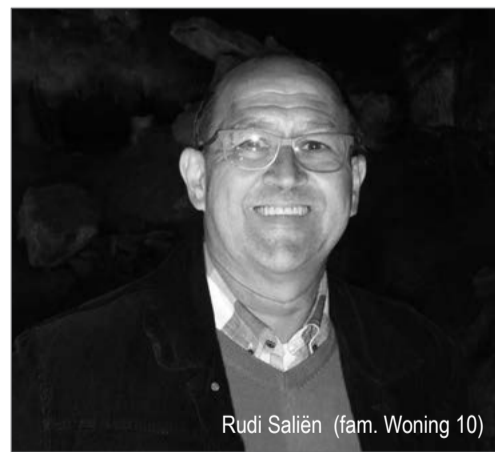

Dina, de mama van Gerda Quaghebeur verblijft al bijna 2 jaar in Woning 6. Gerda zet zich ook al een tijdje in als vrijwilliger in De Wingerd. Op dinsdagvoormiddag vergezelt ze de bewoners naar en van het kapsalon en regelmatig helpt ze bij de maandelijkse zwemnamiddag.

"Ik ben Gerda, echtgenoot van Francis, moeder van Elke en Anke en oma van Elise en Gabor. Ik werkte bij BELGACOM, nu PROXIMUS, vooral in de communicatiediensten. Ik behoor tot wat men noemt de sandwichgeneratie, zorgen voor mama en voor kleinkinderen."

"Ik vind het belangrijk dat familie een goed gevoel heeft bij de zorg en de aandacht die hun familielid ontvangt. Meestal heeft de bewoner niet zelf gekozen om hier te verblijven. Het is dan ook belangrijk dat de familie het gevoel krijgt dat ze de juiste keuze hebben gemaakt. Daarom vind ik het nodig dat de bewonersadviesraad hier voldoende aandacht aan besteedt. We luisteren naar de verlangens en de behoeften van de families en brengen die dan over naar de beleidsorganen."

De mama van Rudi Saliën verblijft al vier jaar in De Wingerd. Hij steekt bij activiteiten graag een handje toe, maar Rudi doet geen vrijwilligerswerk op vaste basis. Later misschien wel, vandaag heeft hij nog te veel andere verplichtingen.

"Ik ben Rudi, gepensioneerd militair, echtgenoot van Danielle Weerts en enig kind van Paula Smets in Woning 10. Ik vind het belangrijk dat mijn mama en de andere bewoners zich thuis voelen in hun woning. Ook de families van de bewoners moeten zich welkom voelen in de woning en in De Wingerd in het algemeen."

"Sommige onder ons zullen zeker opmerkingen, voorstellen of vragen hebben bij de gang van zaken hier in huis, want wij hebben allemaal het beste voor met onze bewoner. Daarom ben ik bereid om de families van de B-site te vertegenwoordigen in de adviesraad."

Neem contact op met Gerda of Rudi via het secretariaat of de woning. Uw zorgcoördinator of de collega's bij het onthaal bezorgen u graag het correcte e-mailadres of telefoonnummer.

SP

KUNST IN DE GANG

Van 1 juni tot en met 31 augustus 2017 stelt Liesbet Weckhuysen haar werk tentoon in de wandelgangen van De Wingerd en het lokaal dienstencentrum.

Liesbet is gefascineerd door het effect van licht op kleuren. In het bijzonder wanneer mensen in het licht staan, ontstaat een betoverend samenspel tussen kleur en emotie, vindt ze.

Deze kunstenaar tracht subtiele emoties, een passioneel moment of een sfeer vast te leggen op het schilderdoek. Het penseel en de verf laten haar ook toe om in alle vrijheid verder te fantaseren rond de beelden die haar omringen.

Liesbet Weckhuysen is actief lid van het Kunstcollectief in Oud-Heverlee en volgde lessen aan de stedelijke kunstacademie in Leuven en bij Leon Deborger. Haar werken zijn figuratief en worden gekenmerkt door een grove penseelvoering, warme kleuren, licht en perspectief.

De werken die tentoongesteld worden in De Wingerd zijn geschilderd met acrylverf op doek, hout of canvas-board.

www.liesbetweckhuysen.be

'T KLEIN CREATIEF ATELIER

Een ontmoeting tussen mensen, kleuren, vormen en materialen

Het komt er niet op aan wat de mensen maken, zolang we maar komen tot een gedeeld hier en nu, een ontmoeten en verbinden dan is het een geslaagd atelier!

Dat creativiteit leeft in De Wingerd blijkt uit de open en constructieve dialoog die er telkens weer gevoerd wordt. Sinds september 2016 wordt dit aangevuld met een wekelijks creatief aanbod voor bewoners: elke donderdag van 11 tot 12u is het tijd voor het 't Klein Creatief Atelier.

Dit crea-moment is slechts één van de mogelijkheden uit een ruimer voormiddagaanbod voor bewoners. Deze ateliers worden begeleid door vrijwilligers en zijn steeds in kleine groep, vandaar ook de naam. Het aanbod varieert van luisteren naar pianomuziek of verhalen, zelf musiceren met Orff-instrumenten of klankschalen, stikken/naaien tot klussen. Bewoners die graag werken met hun handen, kleuren, vormen en materialen zijn welkom in het crea-atelier.

Sinds juni 2016 werk ik als vrijwilligster in De Wingerd en vanuit de opleiding creatieve therapie die ik volg, ontstond het idee een creatief atelier voor bewoners in te richten. 't Klein Creatief Atelier biedt mij enerzijds de kans tot verkennen en ontmoeten, tot ontdekken en groeien. De creatieve aanpak draagt anderzijds bij aan het welbevinden van

mensen met dementie. En met een glimlach zeg ik: het is een fijn atelier! Elke maand proberen we de bewoners te prikkelen met een nieuwe opdracht, met het ontdekken van nieuwe materialen. Natuurlijk komen kleurpotlood, wasco en verf aan bod, maar ook klei, gedroogd plantenmateriaal, foto's en woorden. Het resultaat, het werkstuk, is van weinig belang. Wat telt, is wat bewoners ervaren tijdens het atelier. Wat doen de kleuren met hen? Of het ontwerpen van een wenskaart voor zichzelf? Wat wekken die gedroogde bloemen en bladeren bij hen op? Het valt op hoe bewoners opgaan in het werk, hun mimiek en lichaamstaal spreekt meestal boekdelen.

Elke week is anders. Alles ligt klaar, er is plaats voor zes personen aan een grote tafel. Vaak kijken ze eerst wat rond, stellen vragen of kijken me hoofdschuddend aan: 'dat zal mij niet lukken...'. Intussen weet ik dat zodra één iemand start, de anderen wel volgen. Ik help waar nodig. Niets moet, alles mag, met respect voor de ander. Ik nodig uit en luister. Want vaak duikt er een verhaal of herinnering op, over wat vroeger kon of juist niet mocht. Hoe anders het nu is of toen was. Mensen kijken, proberen, vragen hulp, doen en ... laten onwillekeurig een stukje van zichzelf zien. Het is mooi zo tot ontmoeting te komen. Het doet ons beiden deugd.

Ine Janssen

Wie weet heb je zelf ook een idee voor een 'Klein atelier'?
Altijd welkom om het te bespreken bij Mia De Brabander.
Momenteel zoeken we begeleiding voor een wandelgroep:
iedere donderdag om 11u.

HET MUZIEKSALON

Het geheugenkoor is een maandelijkse samenzang, het muzieksalon is een iets andere muzikale traktatie: we spelen, zingen en luisteren samen met een kleine bewonersgroep.

We vermoeden dat we de allereersten zijn in ons land om dat te doen, zelfs googelen naar soortgelijke initiatieven in het buitenland levert weinig resultaat op. Wat hierover te vinden is, blijken bij lezing veelal kleine optredens voor bewoners van zorgcentra te zijn, wel 'voor' maar niet 'met' bewoners.

Wij gingen met vier vrijwilligers van start vol goede moed en zonder enig theoretisch model en zonder een bestaand praktijkvoorbeeld. Maar nu, enkele muzieksalon-sessies later, weten we dat samen musiceren niet alleen mogelijk is, maar dat het een fantastische bezigheid is die de bewoners ongekend genoegeen verschaft en ons alle vier grote voldoening. Bovendien zijn we ervan overtuigd dat we nog vele inzichten zullen verwerven tijdens de volgende jaren. Wij, dat zijn Annemie, Edith, Guido en Hugo, zijn met ons vieren ook actief betrokken bij het geheugenkoor, "Que serra" een maandelijkse activiteit die ons nauw aan het hart ligt en waar wij

echt naar uitkijken. En naar het zich laat aanzien, wordt dat ook het geval voor deze boeiende musicersessies.

De drie bouwstenen

We baseren ons voorlopig op een drietal principes die hun deugdelijkheid in alle vormen van de musicerpraktijk bewezen hebben.

Het eerste is het gebruik van 'lichaamspercussie' en dat zijn de instrumenten die we altijd meedragen; gewoon in de handen klappen, met je voeten stampen, met je vingers of op een tafel of op je knieën trommelen. Probeer maar eens 'My bonnie is over the ocean' te tikken in plaats van te zingen, het gaat probleemloos en levert je een ritme op dat je op geen enkele andere manier als niet-muzikant kan realiseren. Het ritme kan vrij ontspruiten aan eenieders verbeelding of aanvoelen, of ontleend zijn aan een tekstritme. De vrijheid om het ritme te improviseren is voor sommige bewoners en vrijwilligers een aangeboren vanzelfsprekendheid, maar het maakt anderen daarentegen onzeker. Het blijkt belangrijk te zijn dat een van de begeleiders zich vrijstelt om de deelnemende bewoners zo nodig letterlijk een helpende hand aan te bieden.

MOVING MINDS VOOR SENIOREN

De hogeschool UC Leuven-Limburg stelde 2 beweegprogramma's voor valpreventie samen met exergames. Dit zijn videospelletjes die je speelt door je lichaam te bewegen. De programma's bevatten oefeningen die inspelen op evenwicht, uithouding, lenigheid, kracht en mobiliteit. De programma's hadden als doel om het evenwicht en het geheugen (aandacht, concentratie) te verbeteren om alzo de levenskwaliteit en de zelfredzaamheid van senioren te verbeteren of een achteruitgang tegen te gaan. Zeventien enthousiaste 65-plussers testten de kwaliteit en de effectiviteit van deze beweegprogramma's uit in de lokalen van Lokaal Dienstencentrum Wijnveld. Sommige deelnemers bleken strijdvaardig en competitief te zijn, andere werden doelmatig ondersteund en aangemoedigd door de begeleiders Stien, Tessa, en Lise (studenten voedings- en dieetkunde aan de UCLL) en de organiserende lector-onderzoeker Katrien Verhoeven.

Haiku - over dit waardevolle, geslaagde en goed voorbereide experiment.

Geestdriftig gebaar,
beelden, moving, kort zichtbaar,
steun van stem, nabij.

Er is in De Wingerd zeer veel aandacht om de fysiek, de werking van het geheugen en het coördinatievermogen van de bewoners op peil te houden. Dat verloopt veelal in het dagelijkse contact met de bewoner. Om het geheugen te activeren en te onderhouden brengt men in gewone gesprekken, of tijdens een praatgroep, vroegere ervaringen en gebeurtenissen, verkleurd door de tijd, terug tot leven.

Het tweede principe is het actief muziek-luisteren dat betekent dat we opteren voor herkenbare A-B-A vormen, een vorm die bij vrijwel alle liederen aanwezig is en waar we met ritme-instrumenten zoals trom, tamboerijn, claves, rasp, castagnetten, cymbaal, het A-deel meespelen. Maar muziek bestaat niet alleen uit klanken. Het zijn de speelpauzes en de stilte na het spelen die de dynamiek verschaffen, om even later verder te gaan. Zo voeren we enthousiast met zijn allen een allegro uit een vioolconcerto uit, waarbij we in het steeds terugkerende A-deel met zijn allen het ritme volgen en met wiegend bovenlijf van de tussenliggende soli genieten. Voor de melodische component beschikken we dank zij milde schenkers zoals Muziekatelier De Vlier Leuven en De Heilige Familie Sint-Niklaas over Orff-instrumenten, voornamelijk kleine metallofonen en xylofonen.

En hier is ons derde principe: de klankstaven van deze instrumenten leggen we in pentatonische reeksen. Die toonreeksen ken je van de zwarte toetsenreeksen op de piano. En zelfs al speel je geen piano, dan zal je proefondervindelijk ook wel kunnen vaststellen dat je aan een klavier geen

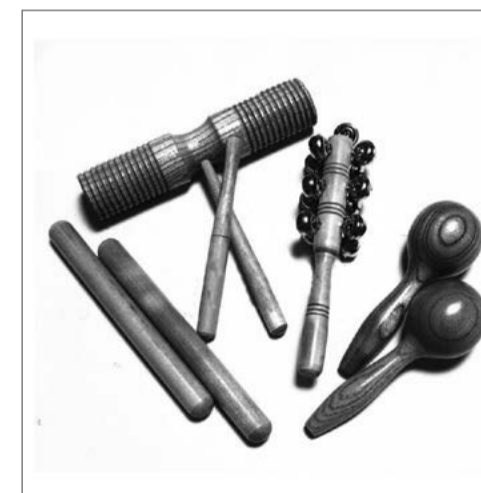

Die contacten zijn altijd persoonsgericht en houden zo veel mogelijk rekening met ieders interesse, achtergrond en ritme van de bewoner: samen kijken in een fotoboek, kruiswoordpuzzelen, voorlezen of luisteren naar muziek. De seizoensgebonden aankleding van de woning roept ook stevast weer beelden uit het verleden en vaak positieve emoties op.

Het 'geheugenkoor' Que Sera Sera kent veel bijval: "Wanneer het geheugen verdwijnt, blijven de liedjes hangen!" Het enthousiasme bij de bewoners valt op wanneer ze de hen nog bekende teksten mee inzetten of een deuntje mee neuriën, zachtjes wiegen en genieten. Ook tijdens de wekelijkse viering op zaterdag, wordt er vaak luid meegezongen.

Om de coördinatie op peil te houden, zetten de therapeuten heel wat creatieve activiteiten op het getouw, het creatief atelier dat elders in deze krant aan bod komt om er maar één te noemen. Zo zorgt men er in De Wingerd voor dat het hart van de bewoners nog lang kan blijven genieten, wanneer de geest en de handen soms als eens haperen.

Marcel

dissonante klanken kunt ontlokken als je uitsluitend zwarte toetsen gebruikt. Dat harmonieuze pentatonisch principe levert ongezien improvisatorisch voordeel op. Om het eenvoudig te zeggen, bewoners en begeleiders kunnen alle willekeurige toetsen aanslaan en toch klinkt het in harmonie. Al zijn we nog maar aan het begin van onze exploratietocht door dit melodische landschap, toch zijn ook hier de resultaten opmerkelijk.

Er is al veel geschreven en onderzoek gedaan naar muziek en dementie, maar wat wij zeker weten is dat de musicerende bewoners en wijzelf bijzonder genieten van onze muzikale zoektocht tijdens het Muzieksalon.

G. Joris / H. Dierickx

LEVENSLIOP LEUVEN 2017

Een nieuw record

Wat een paar jaar eerder begon vanuit De Wingerd, omdat we plots aankeken tegen enkele 'Vechters' onder de collega's, groeide uit tot Team Woonzorgnet-Dijleland. Stappers en Lopers uit Dijlehof, Ter Meeren en Keyhof hebben op zaterdag 22 en zondag 23 april samen met ons hun beste beentje voor gezet en 24 uur bewogen voor het goed doel.

Enkele onuitputbare vrijwilligers en heel wat helpende handen engageerden zich ook deze editie weer om maanden van tevoren alles tot in de details uit te kienen. Een duim voor de net geen 100 sportievelingen ingeschreven bij Team Woonzorgnet-Dijleland. Samen met ex-profvoetballer Leo Van Der Elst en prof. Johan Swinnen - peters van het evenement - gaven we de aftrap. Zelfs enkele bewoners uit de zorgflats kwamen in het gezelschap van hun dochter Karla af naar Heverlee om een paar rondjes

mee te stappen. Ook de partners en gebruikers van het Ontmoetingshuis en de Zorgcirkels Jongdementie zetten hun sportiefste beentje voor in ons heel diverse team: jong en oud verenigd voor het goede doel.

We noteren vandaag een mooie 9467,73 euro op de teller van onze sponsorrekening ten voordele van Levensloop Leuven. Woonzorgnet-Dijleland breekt opnieuw een record en finisht ook dit jaar in de top 5. Editie 2017 dat waren 24 uren emotie, 2.437 deelnemers en 178 Vechters met een lach en een traan. Het totaalbedrag van alle teams en sponsors ligt ondertussen ruim boven de 185.000 euro. Wij kijken al uit naar de editie 2018, met nog meer enthousiasme en nog meer toffe collega's, want: **YES WE CARE!**

Dank voor jullie steun!

SP

BELOFTE MAAKT SCHULD

Paul keert nog één keer terug naar het Parlement

Op uitnodiging van Els Van Hoof (CD&V) brengt Paul een bezoek aan het parlement. De Leuvense politica houdt zich voornamelijk bezig met het parlementaire werk rond gezondheidszorg en ontmoette Paul vorig jaar tijdens een bezoek in De Wingerd. Ze beloofde toen om het gewezen diensthoofd van de bibliotheek van het parlement nog eens mee te nemen naar zijn oude werkplek en zijn voormalige collega's.

Dinsdag 21 maart ontvingen we de uitnodiging van Els die zich in haar parlementair werk voornamelijk bezig houdt met de gezondheidszorg. Donderdag 23 maart was het dan zover: Paul, verpleegkundige Nele en student Dylan werden rond 10 uur in de woning van Paul opgehaald. Ze vertrokken richting Brussel om er rond 11 uur een fractievergadering bij te wonen. Aansluitend bezocht het bijzondere gezelschap de voormalige werkplaats van Paul, de bibliotheek waar hij tot voor enkele jaren dagelijks aan de slag was.

Het was fascinerend om te zien hoe Paul er ontvangen werd. Iedereen was heel blij met zijn bezoek en we mochten nog een keertje gaan kijken naar zijn vroegere bureau waar zelfs zijn naambordje nog tegen de deur hing. 's Middags gingen we eten in het restaurant van het parlement. We werden door Els getraakteerd. Na de lunch leidde ze ons in het parlamentsgebouw en zagen we de Senaat, de Kamer en de VRT-opnames van 'Villa Politica'. Rond 15u30 vertrokken we, namen nog wat foto's en liepen naar Brussel Centraal om er de trein terug naar Leuven te nemen. Het was een lange en vermoeiende dag, maar Paul houdt er een heel goed gevoel aan over en heeft duidelijk genoten van de uitstap.

De gemaakte belofte werd ingelost en ondanks de voortschrijdende dementie beleefde Paul een topdag: zelfs als het geheugen verdwijnt, blijven de emoties nog overeind.

NH

SPIRITUELE ZORG EN HET ARS MORIENDIMODEL

Sinds oktober 2015 is er een Spiritueel Zorgteam (SZT) in De Wingerd actief. Zes medewerkers bieden verdieping rond zingeving en geloof.

Naast individuele gesprekken met bewoners en de ondersteuning van collega's bij vragen rond zingeving ontwikkelt het team ook een gepast ritueel voor de uitgeleide van overleden bewoners. Zo creëerden we al een stiltehoekje in één van de nieuwe zalen van het lokaal dienstencentrum en zal de tuin grenzend aan die ruimte nog ingericht worden als meditatieve tuin.

In samenwerking met het Palliatief Support Team (PST) vertalen we het "Ars Moriendi"-model, een gekend palliatief kader, naar onze context. Dit 'stervenskunstmodel' zien we als een hulpmiddel om de Kunst van Het Leven

zichtbaar en bespreekbaar te maken op de werkvloer. We nemen het boek "Ruimte om te sterven" daarbij als leidraad. Onze innerlijke ruimte, die kan groeien of krimpen onder invloed van de buitenwereld en van onszelf, is de basis voor het vinden van de juiste balans in de verschillende spanningsvelden die ons omgeven. De vijf spanningsvelden waar elke mens al eens mee worstelt zijn: vasthouden-loslaten, vergeten-vergeven, geloof-weten, ik-ander, doen-laten.

Een voorbeeldje uit de praktijk: "Als het bij mij zover is, mag het gedaan zijn", deze uitspraak, van een man wiens partner meestal in bed blijft, zegt iets over hem én over haar. Zijn echtgenote heeft veel moeten afgeven. Wat rest er nog van zijn mooie, sterke, zelfstandige en gedreven vrouw? De zorg voor haar is sterk gefocust op comfort, op genieten van de maaltijd, dat haar lange haren blond gehouden worden, dat er gepaste muziek op haar kamer wordt gespeeld, haar favoriete TV programma's worden opgezet... De zorg voor hem bestaat in het aanbieden van informatie over (haar én zijn) vroegtijdige zorgplanning, het luisteren naar zijn verhaal en zijn bekommernissen. Maar de zorg voor mezelf als zorgverlener dwingt me stil te staan bij wat die uitspraak van de echtgenoot met mij doet. Hoe voel

ik me daarbij en welke vragen stel ik mezelf? Zo wordt zorg geen "afvinken" van een werklíst, maar ben ik me bij elke handeling bewust van wat ik doe en waarom ik het doe. Zo voel ik dat er momenten zijn van echte connectie, van bewust aanwezig zijn. Die geven betekenis aan mijn job."

We herkennen hier niet alleen loslaten en vasthouden maar ook de aandacht voor de innerlijke ruimte, ik en de ander en doen en laten spelen hier een rol. Vertrouwt iemand zich toe aan de deskundigheid van anderen? Kiezen om te laten is ook 'doen'. En laten gebeuren is ook 'actief bezig zijn'.

Maar als een bewoner zegt: "Doe maar" is dat dan gelatenheid of is dat

vertrouwen? Hoe verhoudt de persoon van de mens met dementie zich tot de ziekte? Welke gedragingen horen bij de persoon en welke bij de ziekte? Het is soms heel verhelderend om je terug in een ziektebeeld te verdiepen om te zien dat bepaald gedrag hoort bij een ziekteproces en niet bij de persoon.

Deze en nog vele andere rijke ervaringen delen we met elkaar in de werkgroep. We hopen binnenkort iedereen kennis te laten maken met dit boeiend zingevende kader zodat het een communicatiehulp kan worden voor de spirituele zorg. Nu al zin om meer te weten? Het boek "Ruimte om te sterven" van Carlo Leget is uit te lenen bij MEMO.

(SZT)

LANG GELEDEN?

Column van Jan Hautekiet

De Wingerd is niet alleen het huis van 128 mensen die in 16 woningen leven, het is een exponentieel veel grotere gemeenschap errond van familie, vrienden, kennissen, vrijwilligers, zorgverleners, dokters, leveranciers allerhande.

En zo komt het dat je als bezoeker of als bewoner geregeld oude of minder oude bekenden tegen het lijf loopt die elk met hun eigen verhaal, maar allemaal met dezelfde nood en behoefte langskomen in De Wingerd: de nood aan een thuis, een ankerpunt.

Het zijn soms mensen die je zelf een eeuwigheid niet meer gezien hebt. Soms moet je zelfs diep graven om hun naam en levensverhaal terug te vinden. Soms ken je enkel de ouder of ouders, of soms ken je zowel de ouders als de kinderen, soms enkel de kinderen.

Het zijn soms letterlijk jeugd vrienden of de partner daarvan, mensen die een leven lang je pad niet meer gekruist hebben, een uitgebreid parcours hebben afgelegd, met verwachtingen van het leven, studies, een beroepskeuze, al dan niet een gezin dat gevormd werd, verandering van woonomgeving, prestaties, tegenslagen, gelukzalige momenten en minder goeie momenten..

Eens de eerste verrassing voorbij, herken je de oude kennis aan levensvisie, attitude, reflexen, uitspraken, tics. Soms wordt bevestigd wat je toen ook al wist, soms ontdek je tot je verrassing iemand die anders, rijker en rijper is geworden.

De Wingerd is tenslotte een verzameling levensverhalen, en elk levensverhaal is een film, een roman. Met vreugde en verdriet.

Vaak hebben ze een geweldig levensverhaal achter de rug. En soms heeft het leven hen getekend en is ook de relatie met hun familielid veranderd.

In het beste geval zijn het vrolijke verhalen, één enkele keer raakte de relatie vertroebeld en komen onverwerkte trauma's boven. Tot over de grens van de dood heen. Jammer, maar het gebeurt.

Lief en leed, noemt men dat. Het leven zelf.

De Wingerd lijkt daarin een beetje op de dagelijkse soap Thuis, alleen in het echt: een microkosmos waar geluk en tegenslag mekaar afwisselen, maar waar altijd de weg openblijft naar begrip voor mekaar, en wie weet verzoening.

Als het leed in lief kan omgezet worden, hebben alle partijen gewonnen.

Jan Hautekiet

DE RUSTVERLENER

“Zonder rust vanbinnen werkt het hier niet. Wanneer je onrustig bent nemen de bewoners dat over en ontstaat er onrust in de woning. Het enige wat je dan kan doen is terug rustig worden.”

Dat is hoe het werkt in een woonzorgcentrum voor mensen met dementie. Althans in een woonzorgcentrum waar aandacht wordt gegeven aan de noden van de bewoners. Dat is hoe de zorgverleners kijken, dat is wat zij leren van de bewoners.

Rust in jezelf geeft rust aan je omgeving. Rust als een volledig aanwezig zijn in het nu en aanvoelen wat er zich aandient. De feedback in deze omgeving is direct, de bewoners zijn pure spiegels, zonder filter. Wijzen naar de spiegel als oorzaak van de onrust is hier geen optie. De spiegel is alleen maar spiegel.

Gisteren was ik na een lezing in een woonzorgcentrum aan het nakaarten met een aantal zorgverleners. De lezing was geëindigd met een korte reflectie van de verantwoordelijke van het centrum. “We willen een Rust Huis zijn: voor de bewoners, voor de zorgverleners, voor de familie, voor de burens, voor iedereen die hier komt”

Een Rust Huis om tot rust te komen. Is dat niet waar veel mensen tegenwoordig nood aan hebben? Een plaats om tot rust te komen? Om mentaal tot rust te komen? Tijdens ons gesprek viel plots de term ‘rustverlener uit de lucht’.

Een zorgverlener kan pas goed zijn/haar werk doen wanneer hij/zij in eerste instantie een rustverlener is.

Zou het kunnen dat dit ook geldt buiten het woonzorgcentrum? We kunnen pas echt contact hebben/echt luisteren wanneer we rustverlener zijn? We hebben nood aan rustverleners om een gezonde balans te houden tussen versnellen en vertragen.

Ik ben heel graag rustverlener.

Dirk Swaegers

ZORGCOMMUNICATIE

Met z'n drieën namen we voor Woonzorgnet-Dijleland deel aan de tweedaagse workshop ‘een beter bewonersblad’. Véronique Missoul zorgt in Dijlehof al jarenlang voor de huiskrant, tegenwoordig in de vorm van het magazine ‘Rond de Plataan’. Lennert Bollé, een jonge medewerker in het dagcentrum van De Wingerd, zorgt sinds kort mee voor de layout en het zetwerk van deze huiskrant. Stijn werkt al meer dan een decennium samen met Paul Coosemans aan ‘Wingerd’ en neemt ondertussen wat meer redactiewerk voor zijn rekening. Helemaal klaar dus voor een opleiding ‘Zorgcommunicatie’ in het Vlaams-Brabantse provinciehuis.

Hoofdredacteur Paul kijkt al een tijdje uit naar opvolging, maar wij werken de komende jaren graag nog met hem verder. De Wingerd groeide uit tot een vaak en graag gelezen blad en dat willen we zo houden. Daarom zorgen we voor extra ondersteuning en winnen het advies in van een specialist. Filip Decruynaere was tien jaar lang verantwoordelijk voor de interne en externe communicatie van AZ Sint-Lucas in Gent. Hij stond aan de wieg van de ‘Dag van de Zorg’ en werkt vandaag als freelance journalist mee aan een waaier publicaties in de sector. We kwamen na de workshop niet alleen naar huis met een reeks goede tips, maar ook met een pluim voor heel onze redactieraad!

Deze huiskrant wil dan ook meer zijn dan een bewonersblad: een reflectie van het goede leven, ook als het even wat moeizamer loopt. Natuurlijk tonen we ook graag de foto's van de jaarlijkse zomeruitstap, maar deze krant wil vooral inzicht verschaffen in onze zoektocht naar meer kwaliteit van leven. Samen en in alle openheid meewerken aan innovatie en goede zorg, daarmee past dit blad in de bredere communicatiestrategie van woonzorgcentrum De Wingerd.

Alle huizen van Woonzorgnet-Dijleland moeten zich vandaag meer en meer profileren nu de marktwerking toeneemt en we opboksen tegen de grote commerciële groepen. De Wingerd heeft natuurlijk zijn eigen sterktes, maar die moeten we ook kunnen communiceren. De komende maanden en jaren staan we voor ingrijpende veranderingen als Vlaams minister Jo Vandeuren (CD&V) ook voor de ouderenzorg een persoonsvolgende financiering invoert. Die nieuwe situatie dwingt ons om nog meer dan vroeger onze zorgvisie te positioneren tegenover andere spelers op de markt: Waar maken wij het verschil?

De zoektocht naar dat antwoord, weerspiegelt zich al geruime tijd in deze krant. De bewoners zijn de ambassadeurs van de beste zorg want in De Wingerd wonen, leven en werken mensen. Hier draait alles om respect en ruimte tot leven - voor bewoners en voor medewerkers, voor familie en vrijwilligers. En daar maken wij hét verschil.

In het magazine “Zorgcommunicatie.be” verschijnt een interview. Wij blijven investeren in de toekomst!

Stijn

LEZERSBRIEF

Geachte,

Naar aanleiding van de column van Jan Hautekiet verschenen in nr. 1 van de 27ste jaargang - lente 2017 zou ik toch graag in het bijzonder complimentjes willen geven aan Paula.

Toen ik ongeveer een jaar geleden voor de eerste maal De Wingerd binnenkwam, viel het me op dat overal waar ik langs kwam er heel mooie decoratie aanwezig was. Elke keer dat ik ons mama kom bezoeken die nu haar vaste plekje heeft in een woonéénheid, moet ik altijd deze bewonderen. Zelfs mijn mama heeft daar oog voor. Als we naar het Grand Café gaan zegt ze altijd hoe mooi alles gedaan is.

Gisteren zag ik een dame bezig met de paasversiering en vroeg haar of zij zorgde voor de decoratie. En: al 22 jaar zorgt Paula vrijwillig altijd weer voor die mooie decoratie. Daarom een heel groot compliment en een dikke proficiat aan Paula en haar echtgenoot.

Frie Van Bael

PREEKSTOEL

'Dialog met God' (vervolg)

- En wat vindt U van de preken?
- De homilies wil je zeggen?
- Ha! U volgt ook de liturgische vernieuwing?
- Dat is het minste wat je kan zeggen.
- Goed, zeg me dan wat U ervan denkt.
- Woorden... woorden...
- Ze vervelen U?
- Meestal, ja.
- Er zijn toch wel uitzonderingen zeker?
- Ja, die zijn er.

Zoals bv. die dag dat ik in een kerkje op de buiten was. De priester nam het woord na het Evangelie (na Mij dus) en hij liet zich gaan. Dit heeft hij tot de aanwezigen, die hij als zussen en broers toesprak gezegd: *"Ik zal kort zijn, want ik heb vannacht slecht geslapen. De vergadering had weer zo lang geduurd... Deze morgen was ik zeer moe. Toen de wekker afliep, was ik slecht gezind. Ik heb de wekker weggeslagen en ik heb bijna gevloekt. Dan heb ik mijn schoenen gezocht en ik vond er maar één! Deze keer heb ik echt gevloekt! Ja, ik - uw pastoor - heb gevloekt! Ik weet dat het niet goed is; ik zeg het ook aan de kinderen in de catechese... vloeken is ongepast. Wanneer een priester vloekt is dat nog erger. Maar wat wilt ge? Ik ben ook maar een mens en vandaag staat hier voor u een vermoeide pastoor, die over zijn woorden struikelt en die u vraagt hem te willen excuseren voor zijn zwakheden, maar die u ook vraagt de woorden van het Evangelie, die gij zopas hebt gehoord met zorg mee te dragen in uw hart. Amen"*.

Dat sermoen heeft me deugd gedaan. Het was eens iets anders... Recht uit het hart.

- Racisme... Uw mening graag!
- Zwart, geel, blank... ik maak geen onderscheid tussen de mensen. Wat voor mij belangrijk is, is het hart.
- Van waar komt dan die verscheidenheid van rassen?

- Bij de Schepping had ik een hoop leem ter beschikking om mensen te boetseren. Deze leem had niet altijd dezelfde kleur en was niet altijd even stevig. Zo simpel is dat. En omdat ik nogal dichtertlijk ben aangelegd en van variëteit hou, vond ik dat goed, zeer goed zelfs.

- En toch vechten mensen omwille van de huidskleur. Blanken houden niet van zwarten en gelen misprijzen de zwarten en geven de schuld hiervan aan de blanken. De kranten staan er vol van! Hier, kijkt u zelf maar en lees!

- Dat is niet nodig, ik weet het wel. Trouwens, een door mij geïnspireerd schrijver heeft eens gezegd: *"De menselijke domheid is ondoorgrondelijk!"* Het is waar, van tijd tot tijd is het ontmoedigend.

- Zo ongeveer overal ter wereld verfoeit men de Joden. Is dat omwille van U?

- Och, dat zou kunnen...

- Doet U dat iets?

- Ja, ik word er ziek van. Ik ben er het hart van in.

- De Samaritaanse vrouw... Hoe was ze?

- Heel goed! Levendig van geest! Lees Sint-Jan maar eens... Hij heeft het gebeuren goed verteld.

- De specialisten zeggen dat uw gesprek met haar een meesterstukje is. Het beste van heel uw lering.

- Mogelijk. Maar wat mij betreft... die specialisten...

Trouwens, vergeet niet dat Sint-Jan een dichter is. Daarom verstaan wij elkaar zo goed, hij en ik. In feite heb ik helemaal geen toespraak gehouden. Ik heb daar aan de waterput een babbeltje gedaan met een vrouw, die daar toevallig was. Misschien had ik helemaal niets gezegd als ik geen dorst had gehad. Maar ik had dorst. Grote dorst.

Vertaling uit "Les Cabanes du Bon Dieu" van Gilbert Moëlle.

Piet Debruyne (Pater Piet)

HOE DE WINGERD ZIJN VRIJWILLIGERS VERTROETELT

Uitstap 1 juli 2017, de 10e in de rij

Na het onvermijdelijke overvloedige ontbijtbuffet in De Wingerd bracht de stoet autocars zo'n 60-tal vrijwilligers naar Lubbeek, waar we in het 'zorgethisch lab' sTimul aan den lijve ervaren hoe je als zorgverlener een hulpbehoevende patiënt dient te benaderen.

We reizen immers altijd om te leren! Daarna trokken we naar Averbode, waar de abdijpaters niet enkel een oase van stilte en reflectie bieden, maar in de prachtig vernieuwde drukkerijsite een Momentum bouwden, waar we genoten van een lekker soepje met abdijsbrood en -bier. Het zonnige weer lokte zowel de wandelaars als de terrasjesmensen naar de 'Lekdreef' waar we genoten van een ijsje én van een glaasje cava!

Het volgende hoogtepunt van deze trip was het leuke stadje Diest. Onze groep splitste zich in drieën: de meeste sportieven werden door een stadgids rondgeleid, anderen gaven de voorkeur aan twee verdacht jonge begijntjes om het begijnhof te verkennen.

Een derde groep offerde zich op om een leuk terrasje in het begijnhof de plaatselijke herbergier te leren hoe men een échte 'spritz campari' maakt. Onze leerrijke trip eindigde in een chic restaurant in Westerlo, waar we genoten van een heerlijk dinertje. Proficiat aan alwie meehielp aan deze uitstap! Zo vertroetelt De Wingerd zijn vrijwilligers.

PC

POËZIE

En Jezus schreef in 't zand

Jezus schreef met Zijn vinger in het zand.

Hij bukte Zich en schreef in 't zand, wij weten niet wat Hij schreef, Hij was het zelf vergeten, verzonken in de woorden van Zijn hand.

De schriftgeleerden, die Hem aan de tand hadden gevoeld over een vrouw, van hete hartstochten naar een andere man bezeten, de schriftgeleerden stonden aan de kant.

Zondig niet meer, zei Hij, ik oordeel niet.

Ga heen en luister, luister naar het lied.

En Hij stond recht. De woorden lieten los van hun figuur en brandden in de blos waarmee zij heenging, als een kind zo licht.

Zo geestelijk schreef Jezus Zijn gedicht.

Gerrit Achterbergs dichtbundel „En Jezus schreef in 't zand“ verscheen in 1947. De titel is ontleend aan dit gedicht over Johannes 8:1-11, de passage waarin de farizeeërs een overspelige vrouw voor Jezus brengen. Het gedicht, dat nog ergens in mijn onderbewustzijn was blijven hangen vanuit mijn collegetijd, kwam automatisch weer opduiken toen ik Pater Piets bijdrage in dit nummer las: de vergevingsgezindheid, en het gesprek van Jezus met die andere vrouw, de Samaritaanse, waarin Hij eveneens over alle mogelijke vooroordelen heenstapt, riepen het weer wakker.

RT

IN MEMORIAM

Ter gedachtenis van Piet De Valkeneer

Piet bleef liefst rustig op zijn kamer in Woning 5. Zijn liefhebbende echtgenote en zijn kinderen kwamen hem daar veel gezelschap houden. Hij genoot erg veel, als hij bij goed weer, goed ingeduffeld in zijn rolstoel, met zijn bezorgde echtgenote een wandeling kon maken.

Haiku - Lut op wandel met Piet rond De Wingerd

“Vervlogen zijn de
warme wind, tedere bries:
windloze weemoed”

Haiku - Lut brengt een maaltijd naar Piets kamer

“De goddelijke
schotel, met zorg gevuld, vol
toewijding gebracht”

Wij bieden aan zijn echtgenote Lut, zijn kinderen Inge en Kristien, zijn familie, onze innige deelneming aan.

Marcel, echtgenoot van Juliette (Woning 5)

Is er iemand die Stien Claus niet kent? Die bezige bij van Memo, altijd bereid tot helpen, tot luisteren, tot nadenken over of met, klaar om op de kar te springen, eventueel de leidsels ter hand te nemen en veilig het einddoel te bereiken? Die Stien heeft haar eindmeet in De Wingerd bereikt en heeft de deur voorgoed achter zich dichtgetrokken om te genieten van een welverdiend pensioen. Op 23 februari hebben we haar innig en warm gevierd en uitgewuifd, zoals gemeld in het vorige krantje. Omdat het toen door omstandigheden nogal summier aan bod kwam, zetten we Stien nu wat duidelijker in de verf!

- Stien, jij hebt in het begin van je carrière blij gegeven van een enorme flexibiliteit. Kun je ons kort schetsen welk werk je allemaal gedaan hebt?

Ik ben actief geweest in Leuven met kansarme mensen, in Laken met vooral Marokkaanse migranten en terug in Leuven met vluchtelingen, met studenten van de Sociale School in Antwerpen, met scholieren voor internationale uitwisselingsprojecten alweer in Leuven en tenslotte met mensen met dementie en hun mantelzorgers. Ik was dus niet alleen flexibel wat het soort werk betreft, maar ook wat de lokalisatie betreft. Niet altijd makkelijk, maar ik was jong en ik wilde wat.

- Veel van diegenen waarvoor je werkte hebben ongetwijfeld van jou geleerd. Maar wat heb jij van die variabiliteit in mensen en groepen opgestoken?

Iedere doelgroep heeft me wel iets bijgebracht, maar dat is heel uiteenlopend, logisch ook, gezien de diversiteit van mijn verschillende werkopdrachten.

De rode draad in die veelsoortige functies was het belang van het geheel.

Ik probeerde niet alleen de individuele persoon die bij mij terecht kwam te zien, maar ook heel zijn entourage: was er een partner, autochtoon of allochtoon, waren er kinderen, al of niet de taal sprekend, stond de persoon in kwestie er alleen voor of werd hij gesteund door een brede familiegroep? Je kan pas naar de kern van iemands probleem gaan als je ook de volledige context kent. Het vraagt veel tijd en luisterbereidheid vóór je het hele plaatje ziet maar pas dan kan je vertrouwen wekken en met de betrokkene en zijn omgeving werken aan verandering.

Werk je met groepen dan moet je heel veel leren over die gemeenschap en de heersende cultuur ervan. Of het nu jongeren zijn of migranten, mensen uit een specifieke buurt of personen met dementie, ook dan is de kennis van de leefwereld van je doelgroep essentieel. Pas als je die kent kan je de vraag stellen: "Hoe kan ik iets ten goede veranderen in de situatie?"

- Waaruit bestond je werk toen je hier in De Wingerd aan de slag ging?

Mijn specifieke taak hier was de opvang van familieleden van iemand met dementie. De partner, zoon of dochter

met de zorg voor iemand met dementie, wie het water aan de lippen stond, kwam informeren naar mogelijke hulp. Dat kon gaan van het bieden van enkel een luisterend oor tot ondersteuning bij de beslissing om de partner of ouder te laten opnemen.

Wat ik mij van die eerste tijd vooral herinner is dat de vraag naar opname het aanbod van vrije plaatsen fel oversteeg. Ook toen al wachtte de familie meestal té lang om hulp te vragen en dachten ze dat, eens de vraag gesteld, de oplossing - bij manier van spreken - met een vingerknip zou verwezenlijkt worden. Ik moest hen dan informeren over de lange wachtlijst van kandidaat-bewoners. Het zien van hun teleurstelling en mijn machteloosheid daaromtrent viel mij erg zwaar.

Maar anderzijds herinner ik me ook dat de mensen, na afloop van zo'n informatiesprek, vooral blij waren dat ze hun verhaal eens hadden kunnen doen. Er lag toen immers, nog meer dan vandaag, een zwaar taboe op dementie en iemand in een rusthuis "plaatsen" was vaak in de ogen van niet-betrokkenen "not done". Mensen voelden zich schuldig en meer dan eens gebeurde het dat ze stiekem, zonder iemand van de familie in te lichten, informatie en/of steun kwamen vragen. Alleen al door mijn aandachtig luisteren voelden ze zich gesterkt.

- Stien, je hebt nu achttien jaar in De Wingerd gewerkt. Spreekt men nu anders over dementie dan in je beginperiode?

Er is in onze maatschappij nog altijd een zeer grote onwetendheid over het verloop van het dementieproces. En daarmee gepaard is er nog vaak het niet-respectvol omgaan met mensen met dementie. Op Memo en in De Wingerd leren wij uit ervaring dat mensen met dementie meer zijn dan hun ziekte, dat velen van hen wél nog goed functioneren. In de "grote" maatschappij gebeurt die evolutie naar een andere kijk op dementie maar mondjesmaat en ziet men vaak enkel of vooral het eindstadium van iemand die permanent in foetushouding in bed ligt en "geen mens meer is maar leeft als een plant". Een betere kennis van de ziekte doet je anders reageren, de mensen anders bejegenen ook en dan komt er vanzelf een andere terminologie om erover te praten.

Campagnes zoals "Vergeet dementie onthoud mens", het organiseren van activiteiten met mensen met dementie en hun familieleden zoals het beklimmen van de Mont Ventoux of een trektocht in Nepal, getuigenissen en foto's hierover willen juist benadrukken dat dementie meer is dan dat eindstadium. Men wil een positieve kijk laten prevaleren op het negatief beeld dat gangbaar is, maar dat vraagt duidelijk heel veel tijd.

De media spelen hier een belangrijke rol, en dan denk ik aan een programma zoals "Thuis". Ik ben niet zo'n fervente aanhanger daarvan, maar in die verhalen worden maatschappelijk wijd verbreide fenomenen op een bevattelijke manier aangebracht. Dergelijke programma's hebben een enorme impact op de kijkers. Niet alleen dementie maar ook homoseksualiteit, transsexualiteit,

racisme... worden op een bepaalde wijze in beeld gebracht en het publiek neemt die makkelijk en misschien wel onbewust voor goed en juist over. Omdat de media zo'n enorme reikwijdte hebben naar de gewone mensen, is het effect zeker zo groot en direct als dat van alle campagnes en dure studies bij elkaar. De verantwoordelijkheid van de communicatiemiddelen is dan ook navenant.

- Langs Memo stond je in voor de vorming van professionelen en mantelzorgers en van allen die van ver of nabij met dementie te maken hebben. Wie, wat of waardoor leerde jij dementie in al zijn facetten kennen?

Zelf heb ik nooit met de bewoners hier gewerkt. Maar mijn vroegere ervaring - ik was al 44 toen ik in De Wingerd kwam - hielp me omdat ik geleerd had in alle omstandigheden een respectvolle houding aan te nemen t.o.v. mensen met een beperking (in de breedste zin van het woord) en op zoek te gaan naar de juiste bejegening. Het meeste heb ik geleerd in de ontmoetingsgroepen. Dat zijn gespreksmomenten van mensen met beginnende dementie. Onder elkaar praten ze ongedwongen over hun angsten, pijnlijke ervaringen, aanvaringen met derden, ergernissen en concrete moeilijkheden in het dagelijks leven. Praktische tips en oplossingen worden doorgespeeld. Nu hebben we sinds een jaar Hét Ontmoetingshuis waar niet alleen mensen met jongdementie samenkomen maar terzelfdertijd ook de familieleden ervan. In de loop der jaren is het mij duidelijk geworden hóe belangrijk het is het taboe van dementie te doorbreken en de kop niet in het zand te steken. Het vooroordeel: "Je kan met die mensen geen gesprek meer voeren" wordt hier gelogenstraft en dat is voor alle partijen niet alleen deugddoend maar vooral ook ontzettend belangrijk.

- Stien, nu ben je op pensioen. Je krijgt een zee van tijd om... wat te doen?

Mijn man Aster en ik hebben elkaar leren kennen langs zijn zus Lenni, één van mijn collega's bij 't Lampeke. We gingen op reis naar Griekenland onder leiding van een leraar van een school in Diest. Daaruit ontstond later de reisorganisatie "Anders Reizen". Duurzaam toerisme in gastvrije landen, met aandacht voor de lokale bevolking

en de authentieke cultuur, was en is nog steeds het handelsmerk. Ondertussen gingen de jaren voorbij en hebben Aster en ik al heel wat groepsreizen begeleid. Mijn favoriete bestemmingen zijn Griekenland en Nepal. Griekenland voelt altijd een beetje als thuishaven. Aster is van Griekse afkomst, en Griekenland is voor ons een tweede vaderland. Naar Nepal ben ik voor het eerst gegaan toen ik 50 was. Daar ga ik "de hoogte in om de diepte te verkennen". Reizen is voor mij de batterijen opladen door te wandelen en de eigenheid van het land te ontdekken. Nu heb ik er eindelijk ruimschoots de tijd voor.

Daarnaast wil ik ook meer energie steken in de samenwerking tussen mijn gemeente Bierbeek en Oña, een dorp in Ecuador. Bierbeek en Oña hebben al bijna twintig jaar een verbroederingsproject. Dat zijn twintig jaren van coöperatie: op voet van gelijkheid mekaar's sterke kanten leren kennen. Zo hebben we gewerkt aan schoolprojecten, leerkrachten en leerlingen onderling uitgewisseld en hen laten verbroederen. We gaan bij mekaar op inleefreis, zijn gastgezin, leren Spaans... Zo werken we bv aan een project rond toerisme met voor Oña de condor als boegbeeld. Het dorp ligt op 2367 m in het Andesgebergte en heeft dus zeker wat te bieden aan natuurschoon. Dat wij op onze beurt wel wat toeristische troeven hebben is een understatement. Het is de bedoeling dat vooral de jongeren hun schouders onder het project zetten. De school voor toerisme in de buurt van Oña is uiteraard een pluspunt en mooi meegenomen. Het hoeft geen betoog dat deze activiteiten heel wat organisatie vragen. Sinds anderhalf jaar ben ik voorzitter van het verbroederingscomité, de actieve kern van het project, en ik ben blij nu over meer tijd te beschikken om er mij met hart en ziel in te gooien. Het vraagt overtuigingskracht om mensen warm te maken en om de vlam brandend te houden. Maar ik ben overtuigd van de meerwaarde van dergelijke projecten en dus ga ik ervoor.

- En Stien, heb je ook nog een beetje tijd voor jezelf over?

Ik krijg enkel een lachje als antwoord. Stien is nog lang niet toe aan een zetel met TV-scherm of krant en breiwerkje of patchwork maar blijft onze bezige bij, wereldverbeteraar, met het hart op de juiste plaats.

Het ga je goed, Stien!

MS

LEZERSBRIEF

Beste Jan,

In de drukte, die een overlijden met zich meebrengt, steelt ik af en toe wat tijd om mijn bedenkingen neer te schrijven. Er waren zulke mooie kaartjes en briefjes bij, dat ik er dan ook mijn werk wil van maken om ze te beantwoorden.

Onze kinderen en ikzelf zijn er rotsvast van overtuigd dat Eric nog "zolang" kwalitatief goed en gelukkig heeft kunnen leven, dankzij zijn verblijf in Woning 1. Er was het harmonisch samenspel van aangepaste medicatie, een rustgevende omgeving, professionele en zeer fijngevoelige zorg.

Er was ook zijn kamer, zijn toevluchtsoord, uiterst sober gehouden: zijn tekentafel, enkele stoelen, zijn schilderijen, zijn muziek en vooral zijn matras op de grond. Zo kon hij altijd, al was het maar met zijn tenen, de vaste grond blijven voelen, wat hem innerlijke rust gaf.

En niet te vergeten: er waren het relaxatiebad en het muziektherapeutisch waterbed, die hem een extra portie innerlijke rust gaven waardoor zijn alertheid en daardoor ook zijn communicatie met ons spectaculair beter werden op die momenten.

Dankzij een artikel in de Wingerdkrant, nl. het winternummer van 2015, met wetenschappelijke uitleg over de werking van het muziektherapeutisch waterbed, hebben wij tijdens de verbouwingswerken diezelfde innerlijke rust kunnen verkrijgen bij Eric via klankschalen, stemvorken, enz. En zo was het ondanks dat we de "Zenso" moesten missen toch genieten, zowel voor hem als voor ons.

We kunnen echt wel zeggen dat in onze situatie "De Wingerd" het beste was wat ons kon overkomen, waarvoor onuitsprekelijke dank.

Ook van harte dank voor uw troostende woorden met een glimp van hoop.

Met warmte,

Hilde en de kinderen

EEN ROOD BOLLETJE?

Kleeft er een rood bolletje op uw adreslabel? Dan zou het best kunnen dat uw abonnement voor 2017 op onze huiskrant 'Wingerd' nog niet verlengd werd... Doe het dan nu: stort gewoon 12€ of 50€ als steun: BE69 7343 5622 0078. Bij voorbaat dank!
De redactie

IN BEELD

Opendeurdag Zorgcirkels Jongdementie & Wijnveldseminarie

PERSONEELSNIUWS

Nieuwe medewerkers in De Wingerd: Herman Dockx, Kizy Exelmans, Eline Grauls, Antje Haenen, Greta Kinnaert, Yente Maes en Vera Vanhemelrijck.

Van harte welkom collega's!

BEWONERSNIUWS

We verwelkomen dhr. Michaux en mevr. Wilms, dhr. Nackaerts en mevr. Rondou in de Zorgflats, mevr. Sas in Woning 3, mevr. Lombary, dhr. Somers in Woning 5, dhr. De Breucker in Woning 6, mevr. Van der Beele in Woning 7, mevr. Verbruggen in Woning 8, mevr. Wieland, mevr. Uilkens en mevr. Van Hauwermeiren in Woning 10 en mevr. Carels in Woning 14.

Mevr. Robberechts vond een nieuwe thuis bij wzc De Lelie en Dhr. Reinartz kon bij zijn dochter gaan inwonen.

We deelden in het verlies en de oprechte rouw van de families: Adams, Anrys, De Valkeneer, Demulder, Guffens, Imberechts, Janssens, Leyman, Lurquin, Mommens, Mulier, Niclaes en Roelants.

Beste Jan,

In de drukte, die een overlijden met zich mee brengt, steelt ik af en toe wat tijd om mijn bedenkingen te schrijven. Er waren zulke mooie kaartjes en briefjes bij, dat ik er dan ook mijn werk wil van maken om ze te beantwoorden.

Onze kinderen en ikzelf zijn er rotsvast van overtuigd, dat Eric nog "zolang", kwalitatief goed en gelukkig heeft kunnen leven, dank zij zijn verblijf in Woning 1...

Er was het harmonisch samenspel van aangepaste medicatie, een rustgevende omgeving, professionele en zeer fijngevoelige zorg.

Er was ook zijn kamer, zijn toevluchtsoord, uiterst sober gehouden: zijn tekentafel, enkele stoelen, zijn schilderijen, zijn muziek en vooral zijn matras op de grond. Zo kon hij altijd, al was het maar met zijn tenen, de vaste grond blijven voelen, wat hem innerlijke rust gaf.

En niet te vergeten: er waren het relaxatiebad en het muziektherapeutisch waterbed, die hem een extra portie innerlijke rust gaven, waardoor zijn alertheid en daardoor ook zijn communicatie met ons spectaculair beter werden op die momenten.

DE WINGERD

WOONZORGNET - DIJLELAND

Wingerdstraat 14 - 3000 LEUVEN
T: 016 28 47 90 F: 016 20 44 45
E: wingerd@wznd.be

Centra voor Dagverzorging & Kortverblijf
Thuisondersteunende Diensten
T: 016 28 48 00 E: cathy.sweerts@wznd.be

Kleinschalig Genormaliseerd Wonen
Zorgflats voor echtparen
Sociale Dienst De Wingerd
T: 016 28 47 93 E: brenda.van.espen@wznd.be

Lokaal Dienstencentrum Wijnveld
T: 016 28 49 50 E: liesbet.volders@wznd.be

WOONZORGNET-DIJLELAND VZW
Samen met de woonzorgcentra Ter Meeren in Neerijse,
Keyhof in Huldenberg en Dijlehof in Leuven,
werkt De Wingerd aan kwaliteitsvolle zorg in deze regio.

[www.woonzorgnet-dijleland.be]

WERKTEN MEE AAN DEZE EDITIE

Redactie: Paul Coosemans, Mia De Brabander, Piet Debruyn, Hugo Dierickx, Jan Hautekiet, Marcel Herregods, Nele Huwels, Ine Janssens, Guido Joris, Stijn Paemelaere, Heidi Pauwels, Mieke Soens, Dirk Swaegers, Rudi Thomassen, Jan Vanwezer en het Spiritueel Support Team.

Vormgeving: Lennert Bollé
Eindredactie: P. Coosemans
S. Paemelaere
Tel.: 016 28 47 90

Reageren op de inhoud via:
redactie@wingerd.info

Jaarabonnement: € 12,00
Steunabonnement: € 50,00

IBAN: BE69 7343 5622 0078
BIC: KREDBEBB

SPONSORS

Pues Begraffenissen

Eikestraat 2
3020 Winksele

CleanLeaseFortex NV

Vuillaertstraat 73
8730 Oedelem

JAVA bvba

Wingepark 10
3110 Rotselaar

CONIX RDBM
Architects bvba
Londenstraat 60/121
B 2000 Antwerp

Drukkerij Ameel

Platte-Lostraat 216
3010 Kessel-Lo

IBO NV

Stwg op Blaasveld 56a
2801 Heffen

ONTBREEKT UW LOGO NOG?

Neem contact op met het secretariaat en sponsor deze huiskrant.

Een geschreven woord en een foto zijn een onmisbare vorm van communicatie voor de bewoners, hun naasten, de vele vrijwilligers en sympathisanten van De Wingerd.